

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

Paragraphvs Qvintvs. De potestate capituli tam sede plenâ, quàm vacante, ejúsque Vicario ad conferenda beneficia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

just. d. 10. n. 7. Azor. p. 2. l. 3. c. 43. q. 3. Garc. cit. c. 8. n. 150. Secundò posse illum partem jurisdictionis committere alteri, tum quia delegatus ad universitatem causarum unam vel alteram alteri subdelegare potest, ut Castrop. ex Sanch. loc. cit. §. 31. n. 2. & Bahl. Pont. de matrim. l. 5. d. 26. n. 21. tum quia Vicarius non tam est delegatus episcopi, quam ordinarius ipsius, unam cum eo personam representans. Castrop. ibidem, Tertio inter causas, quas Vicarius alteri delegare potest, videri esse collationem beneficiorum, dum ea in eo, cui committitur, non requirit necessariò Vicariatum generale; adeòque sicut Episcopus Vicario foraneo committere potest collationem beneficiorum, sic Vicarium generale eidem committere posse facultatem conferendi beneficia istius loci seu partis diocesis, in qua est iudex; cum ipse possit Vicarium illum constituere. Castrop. loc. cit. n. 18. Vide de his omnibus fusè Garc. cit. c. 8. n. 148. His suppositis,

2. Respondeo secundò, ad quæst. Quòd, si Episcopus designaret Vicariù generale cù potestate substituendi alium Vicarium, cum clausula: quem nos Vicarium nunc prout ex tunc cum eadem potestate substitui- mus: videtur posse talis substitutus Vicarius, non Episcopo, sed Vicario substituenti conferre beneficium; eò quòd is non à primo Vicario, sed ab ipso Episcopo acceperit potestatem conferendi; adeòque sicut ipse Vicarius provideri potest de beneficio, ita etiam à tali Vicario substituto. Castrop. n. 19. citans Garciam. cit. c. 8. n. 145. De cæterò dum is substitutus Vicarius constitutus est à Vicario Generali, in casibus nempe, in quibus is independenter ab Episcopo alium designare potest, non potest Vicario, à quo substitutus, conferre beneficium; quia jam militat eadem ratio, quare ipse Vicarius generalis Episcopo, à quo constitutus, conferre nequeat beneficium. Castrop. n. 19.

Quæstio 695. An & qualiter valeat collatio facta à Vicario post ejus revocationem?

1. Respondeo primò: quòd, si Vicarius habens potestatem conferendi revocatus, seu amotus fuerit ab officio per Episcopum, valet adhuc collatio facta ab eo revocationem ignorante. Garc. n. 174. citans Sanch. l. 3. de matrim. d. 30. n. 11. Sbroi. l. 3. q. 36. Paris. de rescript. l. 7. q. 24. n. 41. Lancell. de attent. p. 3. c. 10. n. 23. Coraf. p. 2. c. 8. n. 8. Rebuff. Boerium Selvam &c. In revocatione namque facta per Episcopum requiritur intimatio per ipsum Episcopum, aut de ejus ordinatione facta, aliàs valebunt gesta per Vicarium, etiam si habeat notitiam revocationis, quin &, etiam si hæc publicè sit nota. Garc. n. 176. citans Sanch. ubi ante. Boerium decis. 347. Rebuff. in pr. cit. de forma Vicar. n. 210. Cuchum l. 3. tit. 8. n. 148. Coraf. Sbroi. Quin & Episcopus, licet revocavit Vicarium, non censetur tamen voluisse hanc revocationem effectum habere, antequam sit ei pro ejus parte intimata, non secus ac etiam in constitutione Vicarii. Garc. n. 177.

2. Respondeo secundo: Collatio facta à Vicario revocato per mortem, aut translationem Episcopi, aliàmve vacationem Episcopatus valet, Vicario hanc vacationem ignorante. Garc. n. 175. citans Gonz. gl. 15. §. 2. n. 19. & §. 5. proæm. n. 103. Lancell. ubi supra n. 24. Paris. & c. testantur; sic decisum à rota in la- nensi Canonice. anno 1546. tamen enim revocatio, seu potius exspiratio Vicariatus habeat suum effectum, etiam non intimatà morte Episcopi, aliàve vacatione Episcopatus; eò quòd sit à jure ipso

facta, ut Sanch. loc. cit. n. 4. Felin. in c. ex parte decan. de rescript. n. 8. Paris. apud Garc. n. 178. Valent tamen gesta per eum, quando communiter ignoratur mors, quamvis ipse Vicarius conficius sit illius; uti etiam quando esset communis error, & ignorantia revocationis, etiam ipsi intimatæ; non autem quando communiter scitur mors, licet Vicarius eam ignoret. Garc. n. 179. ex Sanch. loc. cit. n. 4. & 11. & d. 22. n. 59.

PARAGRAPHVS V.

De potestate Capituli tam sede plenâ, quam sede vacante, ejus- que Vicario ad conferenda beneficia?

Quæstio 696. In genere an, & qualiter beneficiorum, tam existentium in ipsa Cathedrali, quam extra illam collatio competere possit, & de facto competat capitulo cathedrali sede Episcopali plena?

1. Respondeo primò: capitulum, non secus ac privatus alius, habere potest jus conferendi beneficia extranea, hoc est, constituta extra ipsam cathedralem privativè ad episcopum, & absque ejus consensu. Castrop. Tr. 13. d. 2. p. 27. n. 2. citans Azor. p. 2. l. 6. c. 25. q. 9. Gonz. gl. 45. n. 38. cum communi.

2. Respondeo secundò, etiam quòd ad præbendas & canonicatus ipsius cathedralis ex consuetudine seu præscriptione habere potest, & ordinariè habere solet jus conferendi illos sine episcopo, seu privativè ad episcopum. Castrop. loc. cit. n. 3. citans c. ex parte, de concess. præbenda. Hanc tamen consuetudinem debere esse immemorabilem, ob vehementem juris resistentiam, ait Card. de Luca de benef. d. 31. n. 14. de quo erit specialis quæstio infra.

3. Respondeo tertio: alia quòque beneficia inferiora existentia in cathedralibus ex consuetudine quòdque privativè spectant ad Capitulum, aut alium illius Prælati, puta, Decani, Præpositi, collationem, tamen si aliàs jure speciali sint simultaneæ collationis Episcopi & Capituli, ut dictum supra. Porro Capitulum, dum ex legitima consuetudine nomine Ordinarii Collatoris venit, confert privativè ad Episcopum, Sede papali vacante, in mensibus aliàs reservatis Papæ, Card. de Luca loc. cit. n. 15. citans decis. Rota 980. n. 5. apud Seraphin.

4. Respondeo quartò: præcindendo à consuetudine & ordinatione contraria fundatoris, communior sententia habet, collationem in Cathedralibus de jure communi esse simultaneam Capituli & Episcopi, juxta dicta superius, Lott. l. 2. q. 21. n. 8. citans Gl. in c. cum Ecclesia Vulterana, de elect. & in c. ult. de suppl. negl. Prælat. & in c. irrefragabilis. de off. Ordin. quas Glossas communiter receptas testatur Bellamer. Item Mantica, decis. 56. qui testatur hanc sententiam probatam fuisse S. Congregationi Trid. Item Gonz. gl. 45. num. 39. Mand. ad reg. 17. q. 14. n. 2. & c. Observandum tamen ex eodem Lott. quòd ait n. 9. quòd, dum dicitur, sic jure communi esse cautum, ut in cathedralibus collatio sit simultanea, hoc non ita accipiendum, quasi lex aliqua: vel canon id ipsum expresse disponat, (textus enim cit. c. cum Ecclesia Vulterana, & c. postula-

stis. de concess. præb. qui pro hac sententia allegari solent, non satis id probant) sed quòd ita sit inductum per interpretationem doctrinalem, quæ ubi ratione constat, & per Glossas & DD. communiter est recepta, facit jus, veniuntque appellatione juris communis, ut Bero. *cons.* 91. n. 1. l. 1.

5. Porro ratio hujus simultaneæ non tam constituenda est in summa connexionione, quam Episcopus habet cum Capitulo, ita ut unum cum eo Episcopus efficiat; natura autem ita comparatum sit, ut nulla actio, prout actio est motus, attribuat capiti sine corpore (petitur namque in hac ratione principium, seu quod est in questione, utrum nimirum in potestate conferendi canones ita connectant Episcopum & Capitulum, cum textus ille *c. novit. de his, que sunt à Præl.* connexionem hanc non faciat respectu potestatis conferendi, sed tantum respectu participationis, consilii, supposito, quòd bona & administratio eorum sit inter Episcopum & Capitulum discreta) quam in eo, quòd præbendæ in ecclesia cathedrali præsumantur institutæ de bonis communibus Episcopi & Capituli. Unde si de hoc expresse liqueat, si præsumatur, videtur aequale jus utriusque competere. *Lott. loc. cit. à n. 11.* & hanc rationem ponit Abbas in *c. cum Ecclesia Vultur.* quam probavit Præpos. & Rota apud *Lott. n. 17.* Atque ex dicta ratione jam patet, maximum quoad hanc simultaneam collationem esse faciendum discrimen inter præbendalia beneficia ipsius Cathedralis (quo nomine non tantum reputantur Canonicatus, utpote necessariò habentes præbendam vel actu, vel in expectatione, sed etiam dignitates & personatus. *Lott. l. cit. n. 18.* ex Cujacio *rubr. de præb.*) & non præbendalia; ita ut non tantum Canonicatus & præbendæ illius, sed & dictæ dignitates spectent ad simultaneam illam collationem. *Lott. ibid. n. 19.* citans *Gl. in c. 1. d. 21. v. disponit.* & Rotam in *Barbastro Archipresb.* 18. Junii 1615. Non verò beneficia inferiora. *Lott. n. 20.* ex Abb. *ubi supra. n. 8.* Item quòd portiones & dimidia dignitates in Cathedrali, etsi propriè præbendæ non sint; cum præbendæ duntaxat dicatur, quæ est Canonici vel Dignitati connexa; quia tamen & hæ portiones constituuntur ex communibus redditibus ecclesiæ Cathedralis. spectant ad dictam simultaneam collationem. *Lott. num. 22. & 23.* citans eandem Rotæ *decis.* in qua plures aliæ ejusdem Rotæ decisiones allegantur.

Quæstio 697. An, & qualiter, supposito & ille hoc jure simultaneæ collationis, ea fieri possit, nihilominus per unum, puta, per solum Episcopum, vel solum Capitulum?

1. Respondeo primò: hoc fieri posse dividendo exercitium istius potestatis, seu juris conferendi simultanei, vel per turnum, vel per beneficiorum genera, ita ut Episcopus conferat unius, Capitulum alterius generis beneficia. *Lott. n. 29.* & sic praxis frequentius induxit turnariam divisionem per menses, vel hebdomadas aliæve tempora, ut unus uno, alter alio tempore in solidum ac pleno jure conferat; quod ipsum etiam discordiarum vitandarum gratià inductum est in ipsimet Capitulis inter Canonicos, dum collatio privatè spectat ad Capitulum. *Card. de Luca de benef. d. 1. n. 31. & 32. & d. 32.* Habebunturque in hoc casu omnes provisiones illæ tanquam simul-

tanæ, & conjunctim factæ; quia licet exercitium sit dividuum, non tamen est dividuum jus illud potestatis, sed in solidum cuilibet eorum competit, & ipsa ejus substantia penes omnes individua manet, divisò solum exercitio. *Corr. pr. benef. l. 3. c. 6. n. 72.* *Card. de Luca. loc. cit. n. 33.* *Lott. loc. cit. n. 30.* adjecto simili de pluribus fratribus dividendis inter se Comitatum; qui etsi separatim exercent jurisdictionem in portione sibi competente, non tamen intelliguntur disjunctim quidquam agere respectu ipsius jurisdictionis. Atque ita dum per unum fit collatio, tunc per omnes fieri dicitur, eorumque Mandatarius seu Vicarius dicitur ille, qui tunc exercitium habet. *Card. de Luca. cit. n. 33.*

2. Respondeo secundò: adhuc locum esse juristi conferendi simultaneè, dum unus eorum confert, altero non contradicente (intellige, ut Garcias, intra semestrem) quamvis enim actus sit simultaneus, est tamen in solidum penes utrumque, & sic dividuus respectu exercitii, proinde nihil est, quò minus fieri possit separatim. *Garc. p. 5. cap. 4. nu. 42.* citans *Mandol. in reg. 17. quæst. 14.* & plures Rotæ *decis.* *Lott. loc. cit. num. 22.* citans *Gonz. gl. 45. n. 52.* *Achill. decis. 4. de præb.* & approbatam dicens hanc sententiam per Rotam in *Tarracon. Sacristia 19. Martii 1602.* Unde ea collatione facta ab Episcopo vel Capitulo, altero non probante, nec contradicente, dicitur interim jus considerabile quæsitum taliter provisò, ita ut non valeat provisò Papæ alteri postea facta, non facta de eo mentione, & sit locus regulæ *de non tollendo jure quæstro.* *Garc. n. 44.* citans *Mandol. ad reg. 17. q. 14.* *Achill. decis. 267. n. 11.* Quòd si tamen fieret collatio per unum, tanquam de beneficio spectante ad suam collationem privatè ad alterum, actus foret nullus defectu potestatis, *Lott. n. 31.* De cætero, dum de hoc manifestè non constat, collationem taliter factam ab uno, id præsumendum non est; eò quòd ubicunque capi potest interpretatio mentis conservandi simultaneam; ea omnino capiendæ est, ut actus valeat: unde dum Episcopus confert solus non statim interpretabimur, eum voluisse facere collationem privatè ad Capitulum, sed potius eidem Capitulo præservare jus suum veluti implicitum actui traditionis possessionis, dum nimirum scit, actum hunc ad Capitulum de jure pertinere, neque aliter traditam possessionem cuiquam suffragari: & ex altera parte non ignorat, actum illum traditionis possessionis in eo, qui potest conferre, habere vim collationis, de quo infra. *Garc. n. 47.* *Lott. à nu. 33.* citans *c. si capitulo. de concess. præb. in 6.* *Callador. decis. 8. de causa possess. & prop. Ferret. cons. 220. num. 13.* & plures Rotæ *decis.* Nisi fortè Capitulum dedisset possessionem, dicens, se velle obedire mandatis. Quamvis & in hoc casu verius censeat *Garc. n. 48.* traditionem possessionis habere vim collationis. Subdit nihilominus *Lott. n. 36.* quòd, licet, ut dictum, ea mens conservandi simultaneam semper salvari possit in Episcopo, è conversò tamen difficile esse, eam salvare in Capitulo, dum hoc solum confert, nisi deatur causa aliqua non expectandi, ut Episcopus simul conferat, veluti dum abesset, non tam citò reversurus, ut in terminis Episcopi absentis, & de gentis in Curia censeat Rota in *Placentina Canonicatus.* 26. Febr. 1596.

Questio 698. Quantum valeat suffragium Episcopi & Capituli, dum seposito jure simultanee conferendi ex statuto, aut jure alio singulari providendum est conjunctim?

Respondeo: tantum valere suffragium Episcopi, quantum totius Capituli, perinde, ut ait Card. de Luc. de benef. d. 1. nu. 29. ac si essent duæ personæ, quarum una repræsentetur ab Episcopo, altera à Capitulo, quarum utraque collationis actum in tempore ac loco diverfo explicare potest, sive, ut Paris. l. 7. q. 23. n. 39. ac si essent duo corpora, Garc. p. 5. c. 4. n. 28. citans Mohed. decis. 1. de privil. Gonz. gl. 45. n. 51. & c. Lott. cit. q. 21. n. 36. citans Feder. de Senis conf. 232. n. 1. & Rotam in Placentina Voti. 2. Maji. & 7. Junii 1583. Ude h Episcopus & Capitulum contulerint in discordia, ita ut Capitulum, seu major ejus pars conferat uni, & episcopus alteri, neutra collatio valeat. Card. de Luca de benef. d. 28. n. 16. Idque, etiam si episcopo accesserint aliquot Canonici. Garc. loc. cit. num. 29. citans Abb. in c. cum in Ecclesia Vulter. n. 11. Maudof. ad reg. 18. q. 14. n. 2. Pavin. de off. & potest. Capituli Sede vac. pralud. 5. n. 3. Selv. p. 2. q. 17. num. 4. Navar. conf. 1. de his, quasunt à maj. part. cap. num. 3. Rebuff. & c. Lott. loc. cit. nu. 4. contra Hostiens. in c. postulâstis. de concess. preb. tenentem, valere in eo casu collationem episcopi factam etiam cum uno Canonico. Ac proinde, si interim Papa ac ejus Legatus jure concursus provideat, etiam sequente die, ejus provisio valeat. Garc. n. 33. Lott. nu. 41. citantes Prob. ad Jo. Monach. in rub. de jurep. num. 8. Attamen dum episcopus & Capitulum contulerunt in discordia, ac ita neutra collatio valuit, poterunt intra semestre datum ad conferendum concordare in unum ex provisis in discordia, vel in alium, nisi interim Papa providisset alicui. Garc. p. 5. c. 4. n. 35. Aliàs si intra semestre non concordarint, nec Papa providerit, collatio devolvitur ad Superiorem. Garc. ibid. citans Abb. in c. cum Ecclesia Vulterana, num. 12. & c. Porro sufficere semiplenam probationem hujus discordiæ, dum quis impetrat præbendam à Papa, narrando fuisse discordiam in illius provisione inter episcopum & Capitulum, tradit Garc. à num. 36. juxta decis. Rotæ in Hispal. portionis 14. April. 1595. quam recitat num. 38. et si Rota aliàs contrarium tenuerit in ead. Hispal. 2. Junii Anno 1594.

Questio 699. Dum controversitur, seu agitur de acquirendo jure conferendi ipsi Capitulo privativè ad Episcopum, vel e contra, cui standum?

1. **R**espondeo primò: dum non constat, quid à principio, & in fundatione ecclesiæ constitutum, & Capitulum, v. g. alleget solâ consuetudinem, episcopo e contra nihil aliud allegante, quàm juris communis dispositionem, Capitulum intentionem suam sufficienter fundatam habet in sola & simplice consuetudine; cum idem jus deferat consuetudini. Lott. nu. 23. & 24. citans Rotam in Faventina juris conferendi. 4. Julii 1584. & dicens, sic censere communis Glossas & DD.

2. Respondeo secundò: si verò constat ita ab initio statutum, ut collatio sit simultanea, non sufficit allegatio simplicis consuetudinis; sed erit justificanda præscriptio, sive dictam consuetudinem alleget Capitulum contra episcopum, ut Abb. in c. cum Ecclesia Vulter. n. 6. sive episcopus contra Ca-

pitulum juxta c. non est. de consuetud. in 6. junctâ Gl. & Gemin. ibid. Lott. num. 45. dum enim agitur de auferendo uni, quod applicetur alteri, præscriptio est, non autem consuetudo, quæ non auferit id, quod applicat. Lott. n. 46. citans Abb. & Butrio in cap. ult. de consuetud. cum communi DD. ibidem. Sufficere autem præscriptionem quadragenariam sine titulo, juxta decis. Rotæ in Placent. Voti. de 20. Novemb. 1602. ait Lott. nu. 47. eò quòd cum jus in hoc puncto deferat consuetudini, cesset jam illius resistentia ab initio, quæ sola operatur, ut exigatur titulus, juxta c. 1. de præscript. in 6. Sed neque resistere intelligitur, dum leviter improbat, seu non justificat possessionem præscribentis; sed eatenus solum dicitur resistere jus, quatenus vehementer possessionem improbat, ac vetat. Lott. num. 48. & 49. citans Decium. conf. 134. sub n. 4. Covar. variar. l. 1. c. 17. n. 7.

3. Advertendum tamen monet Lott. num. 50. aliud esse, dum Capitulum simpliciter prætendit jus conferendi privativè ad episcopum, prout episcopus est Prælati; aliud dum id prætendit privativè ad illum, prout est membrum ipsius Capituli. In primo enim casu non agitur de eo excludendo in totum, & ideo jus non resistit; in secundo autem cum agatur de eo penitus excludendo, jus vehementer resistit, ac proinde non sufficit simplex præscriptio, nisi concurrat titulus; Licet enim patientia illius, contra quem præscribitur, sufficiat ad inducendum consensum in participatione, non tamen sufficit in eradicatione proprii juris, quòd ex præsumpto consensu hujusmodi justificetur præsumptio, ut Felin. in c. si diligenti. de præscript. n. 7.

Questio 700. An, & qualiter dum ab initio de jure communi fuit simultanea collatio Episcopi, & Capituli, potestas conferendi postmodum in alterutro eorum solidari possit?

Respondeo: id fieri posse per concordiam seu pactum, ita ut v. g. episcopo cedatur jus solidarium conferendi, v. dignitatem aliquam, aut certos Canonicatus, Lott. loc. cit. à num. 53. in quo casu jam episcopo potestas conferendi non competit de jure communi, sed ex dicta concordia; cum enim jus commune, ut dictum, adverteatur, consequens est, ut illa potestas juri singulari duntaxat innitatur. Lott. cit. n. 53. citans Rot. in Tarrac. Sacristia. 19. Martii 1601.

Questio 701. An, si sub certa lege inita hac concordia, v. g. ut Episcopus certo generi personarum, puta, quæ sunt de gremio talis Ecclesiæ Cathedralis, provideat, hæc lex necessario servanda sit, ita ut si conferat alteri personæ, collatio sit nulla?

Respondeo affirmativè; ex quo enim recipit potestatem ex concordia, quàm de jure communi, vel alio prius non habebat, nisi servet formam sibi præscriptam, & hanc qualitatem, actus corruit ex potestatis defectu. Lott. n. 54. & 55. citans Feder. de Senis conf. 69. n. 1. Gl. in clem. 1. v. inibentes. Felin. in c. ex parte. de rescript. n. 1. & c. Proceditque id ipsum, etiam si concordia non habeat Decretum annullativum propter implicitam pro-

prohibitionem, ne actus aliter fiat. Lott. num. 56. imò necesse non est, ut concordia illa concepta sit verbis expresse prohibitis. Lott. n. 57. Vide eundem de his fuscè num. seq.

Questio 702. An, dum Capitulum talem collationem factam ab Episcopo contra legem seu pactum non impugnat, ea sit & remaneat in statu validitatis, exemplo provisionis facta de beneficio jurispr. spreto patrono, quam supra diximus valere, dum patronus sciens non contradicit?

Respondeo negativè, Lott. cit. q. 21. num. 70. juxta *decis. Rota supra cit. in Tarracon. Sacristia.* potestas enim illius, qui tenetur conferre presentatis aut nominatis, movetur in seipsa & jure proprio; ut Lott. *loc. cit.* hoc est, providet adhuc jure proprio; in presentibus & ex pacto; dumque modus ille, sub quo facta est concessio illa Episcopo respicit utilitatem Capituli concedentis, reputatur causa finalis, & non impulsiva; ut Lott. n. 71. citans Angel. *conf. 124. n. 4. Surd. 487. n. 24.* A deoque attingit seu concernit ipsam radicem potestatis; quia modo illo non impleto, Capitulum non censetur à se potestatem suam abdicasse; cum tunc cesset causa istius concessionis, & per consequens ipsa concessio. Lott. n. 72. citans Abb. & Tiraq. Neque tamen ultra provisionis illius nullitatem in dicto casu proceditur; non enim per hoc ex toto resolvitur concessio illa facta Episcopo, ita ut is privatus sit jure conferendi, etiam pro illa vice, si ve quò minus ad eandem illam vacationem possit de novo providere personam habentem requisitas qualitates, modò res sit integra, hoc est, nisi aut ex temporis lapsu, aut ex appellatione interposita sit potestas devoluta, vel alia, puta, ex provisione Apostolica sit interdicta. Lott. n. 73. citans Castrensem *conf. 365. n. 2. l. 1.*

Questio 703. An ergo etiam, supposito ab initio simultaneam, collatio facta in vim talis concordia ab Episcopo non adhibito consilio Capituli sit nulla, dum supponitur Episcopum ante concordiam fuisse quidem in usu conferendi privativè ad Capitulum, non tamen nisi adhibito ejusdem Capituli consilio?

Respondeo affirmativè; est enim ratio eadem; in hac enim necessitate requirendi consilium fovetur illius naturalis causa, præsumptæ nimirum erectionis ex bonis Capituli, aut saltem communibus; & hinc, si Episcopus non servet modum sibi præscriptum, seu illam requisitionem, quæ videtur esse de forma actus, omittat, actus remanet nullus; omisso siquidem talis semper vitiat actum, ubicunque à lege vel ab homine trahitur à principio potestatis cum limitatione seu qualificatione dictæ requisitionis. Lott. à num. 74. citans Felin. in *cap. ex parte. de consuetud. n. 2. & Rotam.*

**

Questio 704. Dum Episcopus & Capitulum se invicem circa collationem protrudunt, singuli prætendendo liberam collationem, & neuter simultaneam, & questio vertitur super mantentione, quid considerandum?

Respondeo, nihil aliud, quàm ipsa possessio de facto conferendi, quæ tunc justificatur, si collatio effectuatæ appareat, sicuti supra dictum de quali possessione præsentandi, quæ tunc censetur acquisita, si bonâ fide facta sit, & accesserit institutio, & sic præsentatus & institutus possessionem ceperit, sciente & patiente illo, in cujus præjudicium vergere poterat. Lott. *loc. cit. n. 82. & 83.* Porro circa collationem factam à Capitulo scientia Episcopi ex solo lapsu temporis præsumitur. Lott. n. 84. citans Seraph. *decis. 293. num. 4.* Circa collationem verò factam ab Episcopo, dum Capitulum non prætendit simultaneam, dicta scientia & patientia optimè constituitur ex actu traditionis, possessionis, & installationis; scientia enim hæc & patientia Capituli non videtur posse separari ab eo actu traditæ possessionis, facti in executionem collationis Episcopi. Lott. à n. 85. citans Rot. in *Alexandrina Archiep. 28. Jun. 1627.*

2. Et hæc quidem procedunt, dum ex tenore collationis factæ per Episcopum constat, eum voluisse conferre jure proprio & privativè ad omnes alios, nimirum enunciando, quòd collatio ad ipsum spectabat, quæ enunciatio excludit simultaneam, præsertim si additum fuisset *omnimodè.* Lott. à num. 91.

3. De cætero in prædicto casu contententiæ nihil potius est ad alterutrum intentionem fundandam, quàm docere, præbendam, de cujus collatione contenditur, doratam fuisse de propriis redditibus, aut pro illius erectione suppressa & applicata fuisse beneficia, quæ prius erant ad propriam privativè electionem. Lott. n. 95. quia in actu erectionis, aut applicationis hujusmodi, quemadmodum patrono præservatur jus. ut Abb. in *c. suggestum. de jurep. n. 3. Roch. de jurep. v. honorificum. n. 8.* ita & collatori præservatur jus conferendi; cum militet eadem ratio non præjudicandi, quam non subvertit mutatio tituli, veluti facta per modum subrogationis. Lott. n. 96. & 97. Proceditque id ipsum, etiam si Episcopus adhibuisset consensum Capituli; cum enim hic consensus necessarius sit, non tantum in erectione novi Canonici aut Dignitatis, ut Felin. in *cap. cum accessissent. de consuetud. num. 15.* sed etiam in unione & applicatione alterius beneficii pro ejus dote. *clém. 1. de rebus Eccl. non alien. & ibi Gl. & DD. & Ubald. Senior in rr. de unione Eccl. c. 5. q. 6. num. 15.* actus ille adhibitionis consensus referendus est ad hujusmodi causam necessariam, non ad quamcunque aliam voluntariam; ac proinde capienda inde non est ea conjectura, quasi voluerit Episcopus per ejusmodi adhibitionem consensus remittere jus suum conferendi, sed potius totum illud promovere, prout sibi magis erat utile. Lott.

à num. 99. citans Aymon. *conf. 106. num. 8.*

**

Questio

Questio 705. Quid potestatis habeat Capitulum circa conferendos Canonicatus Doctorales vel Magistrales, quibus annexum est onus Lætionis vel aliud?

1. **R**espondeo primò: supponi debere, decretum in Concil. Lateran. sub Innoc. III. ut quælibet Cathedralis Magistro, qui ejusdem Ecclesiæ Clericos aliòsque scholares pauperes gratis institueret, aliòd competens beneficium provideret. Item quoque decretum, ut in aliis Ecclesiis Collegiatis constitueretur Magister idoneus à Prælato cum Capitulo eligendus, qui Clericos earum aliòsque instrueret in Grammatica. Item, ut quælibet Metropolitana præterea Theologum constitueret, qui Sacerdotes illius aliòsque doceret sacras literas, & ea præsertim, quæ ad curam animarum spectant. Insuper statutum in dicto Concilio, ut cuilibet istorum Magistrorum à Capitulo unius præbendæ proventus assignentur, & tantundem Theologo à Metropolitana (per quod tamen Theologus ille, uti & ceteri illi Magistri non efficiuntur Canonici, sed tamdiu reditus percipiunt, quamdiu perstiterint in docendo) & si forè Metropolitana nimium gravetur, providendo nimirum Theologo & Grammatico, permittitur ei, ut Grammatico in alia suæ diocesis aut civitatis Ecclesiâ, quæ sufficere valeat, provideri faciat. Lott. cit. q. 21. num. 127. Unde jam interim, dum expectatur vacatio præbendæ pro tali Magistro vel Theologo, singulos Canonicos teneri in causam ejus mercedis contribuere de singulis suis præbendis, si reditus supersint, ait Lott. num. 130. ex Hostienf. in c. quia nonnullis. de Magistris. num. 10. Jo. Aud. ibid. n. 11. Anchar. n. 5. quamvis num. 131. subdat, id intelligendum potius de honestate, quam ex dispositione cit. can. quia nonnullis, si neque ante vacationem nolint, hujusmodi Magistrum habere; citat pro hoc Abb. Jo. de Anania in cit. cap. Unde jam Trid. sess. 25. cap. 1. mandat illi Magistro Grammatices, aut assignari beneficium, aut persolvi mercedem, vel ex capitulari vel Episcopali mensa condignam, vel aliàs per Episcopum rationem aliquam iniri. Lott. num. 131. Quapropter factum, ut munia hæc consueverint demandari ipsismet Capitularibus, unde prodierunt Scholasteria, Canonicatus Doctorales, & Theologales, & ex dispositione Trid. sess. 24. c. 3. Canonicatus penitentiarii. Vide de his fufius agentem Garc. p. 5. c. 4. à n. 100. His suppositis,

2. Respondeo secundò: hi Canonicatus Doctorales, Theologales, lectorales, penitentiarii, præscindendo à consuetudine, aut singulari jure, non providentur simultaneè per Episcopum & Capitulum, sed Episcopus eligit personam, præbenda autem confertur per eum vel eos, per quem vel per quos ea antea conferebatur. Lott. num. 132. Garc. p. 5. c. 4. à nu. 137. & 145. Neque tam illud onus docendi, legendi, penitentiarii &c. ab Episcopo demandatur personæ, quam annectitur eidem præbendæ. Lott. num. 133. ex Host. nihilominus esse locum simultaneæ collationi respectu Scholasticæ, seu Magistri Grammatices, juxta textum cit. c. quia nonnullis, ex Butrio ibid. n. 4.

& Jo. Andr. num. 5. ait

Lott. num. 34.

* *

Questio 706. An, supposito jure simultaneè conferendi, Capitulum conferre possit in absentia Episcopi, illo non expectato?

Respondere videtur affirmativè (nempe dum Episcopus absens non tam citò reverteatur) Lott. l. 2. q. 21. n. 37. citans c. unico. ne sede vac. in 6. & Rot. in Placent. Canon. 26. Febr. 1596. in terminis Episcopi absentis, & degenris in Curia Romana. Contrarium tamen tenet Garc. p. 5. cap. 4. num. 49. vultque textum illum cit. c. unico. intelligendum non quando collatio spectat ad Episcopum, & Capitulum, vel quando quis habet conferre cum consensu Episcopi; sed quando quis habet conferre cum consilio tantum Episcopi.

Questio 707. Cum frequenter, ut dictum sepe in antecedentibus, ex consuetudine collatio Præbendarum ac Dignitatum Ecclesiæ Cathedr. & Collegiatarum spectet ad solum Episcopum, vel ad solum Capitulum, qualis debeat esse ea consuetudo?

1. **R**espondeo primò: non videri hanc esse propriè consuetudinem, nisi largè, & abusive solum; sed potius dicendam esse præscriptionem, cum juri detrahat, & alteri acquirat; tunc autem propriè dicendam consuetudinem, si ita generaliter & universaliter servaretur in aliqua provincia, ita ut faceret jus commune respectu talis provincie. Garc. p. 5. c. 4. n. 73. & 24. citans Abb. in c. cum Ecclesia Vultur. num. 6. Jo. Andr. & alios ibid. Aymon. de antiq. temporis. p. 4. differ. 7. à num. 21. Corneum cons. 268. lib. 4. Put. decis. 387. lib. 2. à num. 4. &c.

2. Respondeo secundò: cum circa provisionem dictarum Præbendarum & Dignitatum variaz sint sententiæ DD. adeò que non sit jus expressum, sufficit hanc consuetudinem seu præscriptionem esse quadragenariam sine titulo; nam licet sit contra communem opinionem, non est tamen adhuc contra jus: ut enim consuetudo sit contra jus, ut dicitur in Hispal. juris nominandi. 10. Octobr. & 7. Novembr. 1583. necesse est, ostendere legem claram, vel rationem expressam in lege, ex qua ita sit decidendum. Garc. num. 57. citans Plur. decis. 241. l. 3. num. 4. Achill. decis. 140. & Rotam. Item non est adhuc contra jus ex eo, quòd sit contra plures Rotæ decisiones; hæ enim non faciunt jus. Garc. n. 77. citans quamplurimos, uti nec ex eo adhuc absolutè dici debet esse contra jus, quòd frequenter juxta dictas Rotæ decisiones sit judicatum, ita ut sit introductus stylus Rotæ. Garc. nu. 78. citans Pavinum in prælatud. Extravag. Mascard. de prob. concl. 485. & Rotam. Licet autem ex eo, quòd opiniones sint diversæ, & non sit jus expressum, consuetudo & observantia approbans & recipiens aliquam ex dictis opinionibus sit interpretativa, (quæ alias non requirit aliquam temporis præscriptionem, etsi sit contra communem, & veriorum opinionem, ut Abb. in c. vñm dilectus. de consuetud. n. 7. Roch. de consuetud. sect. 5. n. 5. Mantie. de consuet. l. 8. lit. 18. n. 34. &c. apud Garc. n. 80. vel quæ saltem non requirit ultra decennium, ut Gutt. præf. 99. l. 3. q. 62. n. 26. Molin. de primogen. l. 2. c. 6. num. 57. apud eundem Garc. n. 81.) quia tamen agitur de auferendo jure communi, quòd habet quis juxta communem & veriorum, & dando illud alteri, requiritur præscriptio

40. an-

40. annorum. Garc. n. 84. citans Socin. *conf.* 260. n. 19. l. 2. *Caſ. de Graſſi. deſiſio. n. 6. Put. deſiſ. 15. l. 3. &c.* Quòd ſi tamen jus ita eſt obſcurum, & dubium, ut non conſtet de jure alterius; cum tunc non agatur de auferendo jure uni, & dando alteri, non requiritur præſcriptio; ſed ſola conſuetudo & obſervantia abſq; præſcriptione temporis ſufficit. Garc. n. 85. De cætero quòd dicebatur paulò ante in illa parentheſi, quòd conſuetudinis interpretatio abſque præſcriptione temporis eſt neceſſaria, etiamſi de jure non ſubſiſtat, procedit in conſuetudine propria, quæ non inducit jus privatum, ſed publicum & promiſſum quòd omnes in communi, in qua, cum non agatur de auferendo jure, & dando alteri in particulari, non requiritur aliqua præſcriptio temporis. Garc. n. 86.

3. Reſpondeo tertio: cum in præſenti caſu non ſit materia conſuetudinis, ſed præſcriptionis, ſi Capitulum prætendens providere Dignitates & Præbendas allegaret conſuetudinem, ea deberet eſſe immemorialis, aut 40. annorum cum titulo. Garc. n. 99. juxta *c. cum Eccleſ. Vultur. & Abb. ibi. n. 6. & juxta c. 1. de præſcriptione, in 6.* ſicut etiam ad hoc, ut inferior acquirat jus conferendi contra Ordinarium habentem fundatam intentionem de jure communi, requiritur præſcriptio immemorialis, aut 40. annorum cum titulo & bona fide. Garc. num. 91. citans Prob. *ad Monach. in c. cum in illis, de præb. in 6. n. 11. Roſiniac. & Rotam.*

4. Reſpondeo quarto: pari modo, dum Capitulum prætenderet in collatione Præbendarum, & Dignitatum non habere niſi unam vocem, ut habent ſinguli Canonici, & non tantam, quantum totum Capitulum, non obſtante ſtatuto talis Eccleſiæ de voto Epifcopi, & Capituli, & ad id allegaret conſuetudinem 40. annorum, Rota in *Placentin. Voti. Maji 1586.* reſpondit, quòd conſuetudo contraria 40. annorum ſine titulo non ſufficiat, eo quo ſtatutum, loquens de voto Epifcopi & Capituli, recipit à jure certam interpretationem, quòd votum Epifcopi ſit pro dimidia parte; ſed requiritur immemorialis. Garc. n. 96. citans plures in ſuper decif. Rotæ; quæ tamen deciſiones patiuntur difficultatem, ſi ſolum ſtatutum attendatur, etſi illud expreſſè diceret, quòd votum Epifcopi eſſet pro dimidia parte; cum in præſcriptione contra ſtatuta non videtur requiri titulus, ſeu tempus immemoriale, quòd ſolum requiritur, ubi jus commune, ſeu juris communis præſumptio eſt in contrarium. Garc. n. 101. juxta *c. 1. de præſcript. in 6.* Proinde dicendum, quòd ſicut eſt contra jus, excludere Epifcopum à proviſione præbendarum, ita etiam ſit contra jus commune, non habere illum æquale ſuffragium cum toto Capitulo, & ideo non ſufficere conſuetudinem 40. annorum ſine titulo. Garc. n. 105.

Quæſtio 708. Quam poteſtatem habeat Capitulum, Sede vacante, in collatione beneficiorum?

1. Reſpondeo primò: quoad conferenda beneficia, quæ ſunt de collatione Epifcopi, Capitulum, Sede vacante, nullam habet poteſtatem, ſive non ſuccedit Epifcopo in collatione horum beneficiorum. Garc. p. 5. c. 7. n. 51. Caſtrop. *tr. 13. de benef. d. 2. p. 29. n. 8.* Fermofin. *tr. de Capit. Sede vac. q. 23. à n. 2.* Barboſ. *juris Eccl. l. 1. c. 32. à n. 109.* citans quamplur. cum communi, juxta *c. 2. ne Sede vac. c. cum olim, de major. & obed. & cap. 1. de inſtit.*

in 6. &c. Licet enim Capitulum ſuccedat in iis quæ Epifcopo jure ordinario competunt, juxta *c. cum olim, de maj. & obed. & cap. unic. tit. eod. in 6.* attamen collatio beneficiorum caſus unus eſt, iſque præcipuus, ab iſta regula exceptus per *c. 2. ne Sede vacant. & c. unic. tit. eod. in 6.* Caſtrop. Garc. *ll. cit. Abbas in cit. c. 2. & in c. cum olim.* cum communi DD. *ibid.* Ratio verò hujus exceptionis, ſeu prohibitionis eſt, tum, quòd collatio ſit fructus Dignitatis Epifcopalis. Lott. *l. 2. q. 2. num. 16.* Caſtrop. Barboſ. *Abb. ll. cit. juxta Gl. in c. cum olim;* fructus autem reſerventur ſucceſſori. AA. iidem, juxta *cap. quia ſepe, de Elect. in 6. cap. cum vos, de off. Ordinari. c. ſin. eod. tit. in 6.* quos textus citat Barb. Quin & non ſit fructus tantum ſimplex, ſed fructus cum honorificentia, qui propterea avelli non poteſt à perſona. Lott. *loc. cit. num. 17.* Fermof. *loc. cit. n. 4.* ex *Abb. loc. cit. & Felin. in cit. c. cum olim. n. 3.* Tum quia in ſuper collatio beneficiorum continet meram gratiam, in quo tranſcendit jus inſtituendi & confirmandi, quæ potius ſunt de mera juſtitia. Lott. *cit. nu. 16.* citans Bellamer. *conf. 20. n. 13.* & *Abb. in c. 2. ne Sede vacante, in 6.* ſeu quia eſt libera donatio juxta *c. ſin. de off. Vicar. in 6. c. ſi tibi abſenti, de præb. in 6.* Barb. *loc. cit. Caſtrop. cit. num. 8.* Donare autem prohibetur is, cui libera honorum adminiſtratio non conceditur, juxta *l. contra. ff. de pactis. & l. filius. ff. de donat.* Adeoque, cum Capitulum Sede vacante alienare aut donare nequeat, conferre non poterit illa beneficia. Barb. *loc. cit. Fermof. loc. cit. n. 18.* Atque ita, quemadmodum ratio neceſſitatis (inſtitutio namque & confirmatio non eſt tam donatio beneficiorum, quam donationis factæ confirmatio, & approbatio neceſſaria & obligatoria, etiam dum, quia plures præſentati æque idonei, locus eſt gratificationi; tametiſi tunc libera ſit quòd ad perſonam electam. Caſtrop. *loc. cit. citans Pavin. p. 2. q. 4. in fine. & q. 5. n. 2.* Garc. *p. 5. c. 7. num. 75.*) juncta cum ceſſatione præjudicii Epifcopi, ſuadet, ut confirmatio & inſtitutio Sede vacante tranſeat in Capitulum, Cardin. *in c. cum olim. Abb. l. ult. cit. Pavin. de pot. Capit. Sede vac. p. 2. q. 5. n. 2. & 3.* apud Lott. *n. 21.* ita è contrario ratio liberæ donationis, & meræ gratiæ, quam continet collatio, & in qua gratia exercenda lex plus confidit Epifcopo, quam Capitulo, ſuadet illam non tranſire in Capitulum. Lott. *l. c. n. 22.* citans Butrio *in c. 2. ne Sede vac.* Unde jam etiam Lott. *n. 13. & 17.* quem ſequi videtur Fermof. *loc. cit. n. 4.* ſuis in hærens principiis, & juxta dicta à nobis ſupra hanc ultimam conficit rationem, quare hæc poteſtas conferendi impediatur tranſire in Capitulum Sede vac. quòd nimirum, etſi ea obveniat Epifcopo eodem tempore cum jurisdictionibus, non tamen ei competat jure Magiſtratus, ita ut ad jurisdictionem ſpectet, aut ſit illius fructus: Quemadmodum quia jus confirmandi & inſtituendi, ſeu facultates alix inferiores à poteſtate conferendi ei competunt jure Magiſtratus, & inter jurisdictionalia, ſeu fructus jurisdictionis reputantur, Bellam. *loc. cit. Gamb. de off. Leg. l. 3. n. 222.* non impediuntur tranſire in Capitulum.

2. Hoc tamen non placet, quòd addit Lott. *n. 14. & 15.* nimirum jus eligendi & præſentandi competens Epifcopo pari modo ſpectare ad jurisdictionalia, ac proinde pari modo ſicut confirmatio & inſtitutio non impediunt tranſire ad Capitulum. Contrarium namq; tutius tenent Caſtrop. *cit. n. 8.* & quos citat, Pavin. *loc. cit. q. 5. n. 3. & 4.* Lamb. *de jurep.*

jure p. 1. 2. q. 2. d. 4. Azor. p. 2. l. 3. c. 38. q. 10. Garc. p. 5. c. 7. n. 52. idemque tenere videtur Fermos. loc. cit. n. 16. & expresse tenet, q. 24. n. 9. citans Dian. p. 8. n. 4. resol. 29. Meroll. tom. 2. d. 7. c. 7. d. 11. n. 135. Barb. cit. n. 109. nimirum ea, quæ de collatione constituuntur quoad hoc punctum, intelligenda quoque esse de præsentatione & electione competentibus Episcopo; eò quòd prohibitio generalis sit, & hæc non minus quàm collatio sint solum fructus Dignitatis episcopalis, etsi longè quid minus quàm collatio. Adde, quòd præsentare & eligere non tam jure communi sicut collatio, quàm frequentius jure speciali, & per accidens competant Episcopo.

3. Porro procedit responsio, esto beneficium, vivente Episcopo, in ipsius mense vacarit, neque ab illo fuerit provisum. Castrop. loc. cit. citans Molin. de just. tr. 5. d. 11. n. 11. Fermos. loc. cit. num. 18. citans Dian. p. 8. num. 4. resol. 25. &c. Item etiam si collatio spectaret ad Episcopum cum consensu vel consilio Capituli; cum enim ille consensus, & consilium non efficiant provisionem beneficii communem Capitulo cum Episcopo, provisio adhuc non poterit pertinere ad Capitulum Sede vacante. Barb. l. cit. n. 110. citans Pavin. p. 2. q. 1. Navar. conf. 20. n. ult. de præb. Molin. tr. 5. d. 11. num. 9. & 13. Argumento c. unic. ne Sede vac. in 6.

4. Quemadmodum alias, dum beneficia sunt simultaneæ collationis Episcopi cum Capitulo, eorum collatio, mortuo Episcopo, aut etiam omnino impedito, ratione hujus communionis tota transit ad Capitulum, & illud tunc utitur jure suo. Castrop. loc. cit. citans c. unic. ne Sede vac. in 6. Abb. in c. illa. rit. eod. Azor. p. 2. l. 6. c. 25. q. 13. Molin. cit. d. 11. n. 13. Corrad. l. 3. c. 6. num. 71. Fermos. loc. cit. q. 24. n. 5. citans Dian. p. 8. tr. 4. resol. 25. &c. Barbos. n. 110. Atque ita, dum in aliquibus Ecclesiis Canonici Magistrales & Doctorales per concursum providentur suffragiis Episcopi & Capituli, Capitulum Sede vacante confert illos, & similia beneficia. Barb. ibid. citans Navar. conf. 20. de præb. Molin. ubi ante. &c. Neque enim beneficia simultaneæ collationis, dum vacant, Sede Episcopali vacante, in mense ordinario, reservantur Papæ per reg. 2. cancell. loquitur enim illa de collatione libera, quæ à solo Episcopo ad illius præsentationem & totalem voluntatem fieri potest, satisque ostendit Papa per ea verba regulæ: *Non tamen ad collationem cum alio, vel aliis spectantia*: se nolle Capitulo præjudicare in sua collatione Sede Episcopali vacante. Corrad. loc. cit. n. 71. & 74.

Quæstio 709. An ergo beneficiorum, Sede Episcopali vacante, vacantium, & pertinentium alias ad liberam Episcopi collationem, collatio reservetur successoribus in Episcopatu?

Respondeo negativè, sed reservari ea omnia tunc vacantia, & ad episcoporum collationem vel etiam electionem, præsentationem, vel quamvis aliam dispositionem spectantia Pontifici, per constitut. Pii V. incipientem: *Sanctissimus in Christo Pater*. quæ constitutio etsi exspirale unà cum suo Conditore dicatur à Garc. p. 5. c. 1. n. 234. Idem tamen hodie disponitur per reg. 2. cancell. Barb. cit. n. 109. & ex illo Fermos. loc. cit. n. 16. & fusè Corrad. l. 3. c. 6. à n. 50. ubi etiam n. 51. recitat de super declarationem Sac. Congregat. & n. 55. ad beneficia parochialia, & n. 55. ad benefi-

cia, quorum collatio spectat ad Episcopum cum consensu Capituli: & ad ea, quæ jure devolutio spectant ad Episcopum, extendit. Verùm, ut dictum ad reg. 2. cancell. hæc responsio locum non habet in Germania, ubi Sede episcopali vacante vacantia in mensibus ordinariis non sunt reservata Pontifici, sed ab Episcopo successore conferuntur.

Quæstio 710. Num ex eo, quòd facultas instituendi & confirmandi, quia sunt jurisdictionis necessaria transeunt ad Capitulum, similiter etiam transeant ad Capitulum provisiones omnes necessariae; ac imprimis collatio beneficiorum, quæ fieri debet certi generis personis, v. g. graduatis, nominatis, primogenitis?

Respondeo ad primum negativè. Castrop. loc. cit. n. 13. loquens in genere de beneficiis patrimonialibus, debitis conferri certo generi personarum, & citans pro hoc Gonz. gl. 8. §. 1. nu. 9. & gl. 45. n. 20. Lott. cit. q. 2. num. 30. loquens in specie de beneficiis conferri debitis Graduatis, vel nominatis. Fermos. l. c. n. 14. loquens in specie de beneficiis debitis ex fundatione conferri consanguineis fundatoris, seu filijs familias, vel etiam uni ex personis de certo Collegio (etsi de cetero permittat transire ad Capitulum eas collationes, quæ necessariò ex fundatione faciendæ certæ & determinatæ personæ, puta primogenito, seniori familiæ: vel quando ratione optationis debetur beneficium antiquiori optanti) citans pro hoc Dian. p. 8. tr. 4. resol. 26. & Meroll. tom. 3. d. 7. c. 7. dub. 1. contra Rebuff. in pr. cit. de devol. nu. 85. & tr. de nominat. q. 8. n. 49. ubi: quòd ne diuturna vacatio contingat, posse Capitulum constituere administratorem, qui provideat de beneficiis, quorum collatio est necessaria; & contra Garc. p. 5. c. 7. num. 90. rationem responsionis hanc dat Castrop. n. 13. & 14. quòd beneficia esse debita certo generi personarum, vel etiam certæ & determinatæ in individuo personæ, & ea debita non est fieri per episcopum; sed is possit permittere elabi totum semestre datum ad providendum, & ita devolvi collationem ad alium. Secus ac contingit in beneficiis, quæ præmissâ electione & præsentatione conferuntur, utpote in quibus compelli potest Ordinarius, tam à Patrono, & electore, quàm ab electo & præsentato, ut electum confirmet, & præsentatum instituat: Neque is se defendere potest ex semestri concessio ad conferendum; cum pro institutione & confirmatione non sit hoc semestre concessum; Neque ob illius omissionem institutio & confirmatio ad Superiorem devolvitur, dum in his non datur devolutio; sed potius cogatur institutor & confirmator à Superiore facere institutionem, & confirmationem, Atque ita hæc ratio procedit etiam contra Fermos. Rationem aliam meliorem dat Lott. cit. num. 30. quòd talis collatio non pertineat adhuc ad legem jurisdictionis, utpote ad quam ex dicta necessitate faciendæ collationis non concluditur, & in materia provisionis, quò minus facultas aliqua transeat in Capitulum Sede vacante, sufficiat, hunc ipsum casum non esse expressum in jure, juxta Præpos. in

c. presbyteri. n. 24. Coras. de benef. p. 2. c. 7. n. 4. Feder. de Sen. conf. 30. n. 3. & Rotam in Abulens. parochialis 1. Febr. 1593. tum etiam (quâ tamen ratione non eliditur, quod collatio debita fieri determinata in individuo personæ, non transeat in Capitulum) dum Episcopus, cui vult ex pluribus graduatis aut nominatis (quod secundum intelligendum de nominatione non habente rationem præsentationis, sed relinquente liberum, ut nominatus præteriri possit; aliâ enim illius provisio non erit collatio, sed institutio, vel confirmatio, ut bene monet Fermos. loc. cit. n. 20.) providet, exercet actum gratiæ, seu qui propriè est gratificationis. Quin etiam ad hoc electa à lege est personæ episcopi industria, dum ejus judicio remittitur prælectio unius ex pluribus, juxta text. c. cum autem. in quibus autem electa est industria episcopi, ea minimè transeunt in Capitulum. Lott. loc. cit. num. 31. & 32.

Questio 711. Quid sit circa collationem parochialium beneficiorum, seclusâ reservatione, quâ ea aliâs non minus, ut cætera beneficia reservata sunt Papæ, dum vacant Sede Episcopali vacante?

Respondeo: neque eorum collatio, dum ea competit episcopo, transit ad Capitulum Sede vacante, tametsi conferenda sint per concursum, & aliis conferri nequeant, quàm magis dignis in concursu approbatis ex dispositione Trident. sess. 24. c. 18. & constit. Pii V. & iis debeantur, ita ut non solum dignior à mala electione appellare possit, sed etiam factâ declaratione majoris dignitatis ei sit jus quaesitum, adeoque à retardata collatione justè queri & appellare possit (quin etiam, ut Castrop. loc. cit. n. 11. Molin. de just. tr. 5. d. 11. n. 11. apud Barb. loc. cit. n. 94. Capitulum Sede vacante, Ecclesiâ parochiali, sive in mense papali, sive ordinario vacante, apponere potest edicta, ad concursum vocare, concurrentes examinare, & ex approbatis digniorem eligere, sive possit omnia à Trident. sess. 24. c. 18. præscripta peragere usque ad electionem dignioris inclusivè, non seclusâ ac illa perageret Episcopus) Fermos. loc. cit. n. 8. testans in Salmantina parochialis. 1. Decemb. 1578. quæ est 442. p. 1. divers. n. 4. decisum, quod parochialis vacantis in mense Ordinarii collatio jure reservetur futuro Episcopo. Castrop. loc. cit. n. 12. dicens esse omnino certum, & citans Gonz. gl. 9. §. 1. n. 76. Molin. tr. 5. d. 11. Garc. p. 5. c. 7. num. 86. & 90. Lott. cit. q. 2. n. 27. Barb. cit. n. 109. juxta expressam, quam citant, Rotæ decis. in Abulensi parochialis. 1. Febr. 1593. Rationi generali à se data inhæret Castrop. n. 14. & eandem assertit Garc. l. cit. n. 83. quod, esto, detur jus aliquod considerabile esse quaesitum tali aliquo declarato digniori, Ordinarius tamen non tenetur hoc jus exequi, neque ad id compelli potest, sed potest abstinere à collatione, & permittere, ut per lapsum temporis jus devolvatur ad Superiorem, quamvis jam factus sit concursus; item ex approbatis magis idoneus electus. De cætero electum ex approbatis magis idoneum non habere jus ad parochialem, nec esse ei debitam absolurè, ut vel sic collatio ejus dici possit necessaria, sed solum Episcopum, si velit conferre, debere conferre huic, atque ita collatio comparatione Ordinarii adhuc sit libera. Addit & alteram num. 12. quod omnis collatio beneficiorum prohibita sit Capitulo exceptis casibus à jure ex-

Leuren. Fori Benef. Tom. II.

ceptis, adeoque, cum sola institutio & confirmatio excipiat, provisio parochialium alia prohibita erit Capitulo.

2. Porrò posse tamen Capitulum Sede vacante, ne diutius vacent Ecclesiæ parochiales, easdem commendare, etiam ultra 6. menses, hoc est, constituere Vicarium, qui Ecclesiæ deserviat, & Sacramenta administret, donec fuerit provisum de Pastore, tradit Barb. loc. cit. num. 110. ex Azevedo conf. 9. à n. 15. Fermos. q. 25. n. 10. citans Azor. p. 2. l. 1. c. 33. q. 8. Rebuff. Abb. Innoc. & plures alios, ac dicens esse praxin communem omnium Episcopatum, & multò magis id procedere in beneficiis curatis, quàm simplicibus, contra quod sentire, ait Garciam p. 5. c. 7. nu. 2. Quin & generaliter posse Capitulum Sede vacante beneficia, etiam quæ conferre attinebat ad Episcopum, commendare & providendo de idoneo Vicario & œconomio, qui illa administret, dato ei congruo stipendio, donec beneficia ab eo conferantur, ad quem eorum collatio spectat; quia id ad rectam diœcesis administrationem pertinet, ex Molin. loc. cit. Azor. p. 2. l. 3. c. 38. q. 8. Rebuff. in pr. tit. de devolut. n. 77. & 80. ait Castrop. cit. p. 29. n. 21. Barb. loc. cit. n. 94. & tenet Laym. ad c. cum vos, de off. Ord. n. 3. citans Abb. in c. cum vos, num. 2. & fusè Fermos. q. 25. à n. 12.

3. Admittit hæc ipsa Lott. l. 2. q. 2. n. 40. & ait procedere cessantibus reservationibus, & in hoc supposito intelligendos citatos AA. & sub hac limitatione, quam ex Abbate assertit Lott. ibid. n. 25. modò urgeat necessitas; quia nimirum beneficium habet onus annexum, & patitur defectum ministrorum. Dum verò hodie dàm per reg. 2. cancell. omnia beneficia spectantia ad collationem Episcopi Sede Episcopali vacante vacantia reservantur Papæ, non posse Capitulum in parochialibus aliisve beneficiis apponere Oeconomum, aut ea temporaliter commendare; eò quod ex eo, quod Papa habeat providere, & collatio non pertineat ad successorem in Episcopatu, soli Papæ seu ministris ejus competat illud jus custodiæ, aut deputatio Oeconomi, aut temporaria commenda. Lott. ibid. nu. 36. ex Abb. in c. bone memoria, n. 12. & 13. de appellat. & in c. cum nobis, num. 6. de elect. & juxta cit. Rotæ decis. in Abulensi paroch. 1. Febr. 1593. De cætero dum sermo est de propria commendatione, etiam seclusâ reservatione, nequaquam Capitulum commendare potest beneficia, quia commendatio propriè talis seu perpetua æquivaleret collationi, quæ Capitulo est interdicta. Adde, quod omnis commendatio (intellige propriè talis) parochialium à Trid. Episcopis, & à fortiori Capitulo sit interdicta. sess. 24. c. 18. Castrop. loc. cit. n. 21.

Questio 712. Quid sit circa collationem devolutorum beneficiorum jure devoluto ob negligentiam vel culpam inferiorum collatorum non conferentium, vel male conferentium spectantium ad Episcopum?

Respondeo: collationem transire in Capitulum Sede vacante, tenent Jo. Andr. in cap. quanquam. de elect. in 6. Zechus de benef. & pens. c. 5. n. 5. Zerola in pr. Episcopali. p. 1. v. capitulum. §. 5. Lamb. de jure p. 1. 2. p. 3. q. 3. a. 8. n. 6. Molin. de justit. tr. 5. d. 11. n. 12. Zipæ. de jure pontif. l. 3. tit. ne Sede vac. n. 6. Vallens. l. 3. tit. 9. n. 4. & c. apud Barb. loc. cit. n. 110. & Fermos. q. 24. n. 3. & 4. eò quod, ut Mo-

D d

liua,

lina, providere beneficium sit actus jurisdictionis Episcopalis omnino necessarius ad rectam diocesis administrationem; in jurisdictione autem necessaria Episcopi succedat Capitulum Sede vac. juxta Gl. communiter receptam in *Clem. 1. de hereticis. §. 1. v. capituli*. Quorum sententiam probabilem reputat *Dian. p. 8. tr. 4. resol. 27* Contrarium tamen probabilius tenent *Castrop. loc. cit. n. 10.* citans *Azor. p. 2. l. 3. c. 38. q. 6. & l. 6. c. 26. q. 9.* *Barbof. cit. n. 110.* *Garc. p. 5. c. 7. n. 53.* citans *Rebuff. Coraf. Felin. &c. Fermof. cit. q. 24. n. 4.* ed quod Episcopus non arctetur speciali aliquo titulo providere beneficia devoluta, quo non arctetur conferre ea, quorum collatio jure ordinario ad eum spectat. Item quod beneficia devoluta Episcopus conferat jure delegationis; Capitulum autem non succedat in iis, quæ competunt episcopo jure delegationis, etiam à jure communi inducta, juxta tradita & pluribus firmata per *Abb. in cit. c. cum olim. q. 5.* *Garc. loc. cit. n. 42.* *Sanch. l. 8. d. 2. num. 10.* apud *Castrop. Ac denique, quia Capitulum interdicta beneficiorum provisio, episcopo competens, exceptis casibus in jure expressis, inter quos non est beneficiorum devolutorum provisio. Castrop. loc. cit.*

2. Porro observandum hanc secundam sententiam non procedere, dum beneficia devoluta ad episcopum sunt collationis necessaria in sensu q. *præced. explicato*, nimirum si institutio & confirmatio spectans ad inferiores, ob eorum in instituendo, vel confirmando negligentiam devolveretur ad episcopum. *Fermof. loc. cit.* hac ratione conciliare volens utramque sententiam inter se, & dicens de hac collatione necessaria loqui AA. plures ex AA. sententia primæ. *Barb. loc. cit.*

Quæstio 713. Quid sit circa beneficia resignata permutationis gratiâ, dum ea aliâs spectant ad collationem solius Episcopi?

Respondeo: capitulum Sede vac. etsi auctoritatem præstare possit permutationibus, seu recipere resignationes beneficiorum factas permutationis gratiâ, dum ea aliâs spectant ad collationem Capituli, vel etiam ad collationem episcopi & Capituli simul; quia admissio permutationis est actus jurisdictionis episcopalis, ad rectam diocesis administrationem spectans, adeoque transit in Capitulum; cum non inveniatur in jure excepta. *Barb. loc. cit. n. 97.* citans Gl. in *Clem. 1. de rerum permutat. v. conferantur.* *Garc. p. 11. cap. 4. à num. 75.* *Bonac. de simon. q. 4. §. 12. n. 7.* *Azor. p. 2. l. 7. c. 29. q. 4. &c.* cum communi. Quod etiam facit, quod permutantes compellere possint Superiorem admittentem permutationem, ut sibi beneficia permutata conferat; quia sub illa conditione permutatio facta est, adeoque sunt collationis merè necessaria, quam facere potest Capitulum Sede vac. Beneficiorum tamen permutatorum, dum ea aliâs spectant ad solius episcopi collationem, collationem facere non potest Capitulum Sede vac. *Castrop. cit. p. 29. n. 18.* citans *Garc. p. 11. c. 4. n. 75.* *Fermof. tr. de Capit. Sede vac. q. 25. n. 4.* citans *Dian. p. 8. tr. 4. resol. 29. &c.* *Barb. cit. num. 97.* citans *Riccium in collect. collectaneo. 2487. p. 6.* Responsio hæc fundatur iterum in generali ratione, nimirum, quod Capitulo interdicta sit provisio beneficiorum spectantium aliâs ad liberam episcopi collationem, qualis est collatio beneficiorum resignatorum permutationis gratiâ.

Tametsi enim beneficia permutata necessariò conferenda sint permutantibus, ita ut hi compellere possint admittentem permutationem, ut eam perficiat, beneficia permutanda sibi conferendo; quia tamen hæc necessitas collationis non provenit aliunde, quàm ex libera permutationis acceptatione, quàmque propterea non alius (uri aliâs contingit in collatione beneficiorum, ad quod quis præsentatus est) sed Episcopus libere acceptans permutationem sibi ipsi injicit, collatio dicenda est absolute libera, & non nisi necessitate consequente, nimirum ad liberum arbitrium, & necessaria; adeoque dum dicitur, Capitulum conferre posse, quæ sunt collationis necessaria, intelligendum id non est de conferendis necessariò hac necessitate consequente, sed de conferendis necessariò absolute, & necessitate ab aliis Episcopo imposta. *Castrop. loc. cit. n. 19.* Quod si tamen permutatio jam admissa esset à vivente Episcopo, & necdum ad effectum perducta, posse eam perfici, & sic beneficia permutata permutantibus conferri; docet *Garc. p. 11. c. 4. n. 81.* ed quod, suppositâ dictâ admissione, perfectio illius debeatur, spectetque ad jurisdictionem necessariam. Quod ipsum tamen non placet *Castrop. loc. cit. n. 20.* ed quod præterquam quod talis casus vix contingere possit; cum admittens permutationem eo ipso seu eodem contextu admittat resignationem, & conferri resignata) hæc perfectio permutationis seu collatio facienda ab Episcopo, si supervixerit, in sensu jam explicato foret libera, Adeoque dici non potest in ea succedere Capitulum. Atque ex his jam etiam alterum inferri *Castrop. num. 18.* nimirum, quod neque beneficiorum spectantium ad collationem episcopi, permutationem recipere possit Capitulum, ed quod, cum recipere nemo possit permutationem, qui non etiam possit permutata conferre (dum permutantium quilibet hac conditione, & non aliter resignat suum beneficium, ut loco illius beneficium alterius sibi conferatur) non possit permitti Capitulo facultas recipiendi permutationem, quin relinquatur eidem potestas permutata conferendi, & e contra, collatione hæc ei veritâ seu interdictâ, non possit non esse ei veritâ receptio permutationis, etsi hæc dicatur esse actus jurisdictionis episcopalis. Idem expressè sentit & comprobatur manifesto exemplo *Paris. l. 2. de resign. q. 16. n. 4.* relatis pluribus aliis, dum ait: Reservatio impedit permutationes coram Ordinariis: nam si possint admittere permutationes, deberent conferre permutantibus, juxta *c. 1. de rerum permut. in 6.* & ibi communiter AA. & quia conferre non possunt, prohibentur admittere permutationem. Quibus contrarium non dicit *Paris. dum ibid. num. 2.* tradit, posse resignari coram Ordinariis reservata, etsi ab iis conferri nequeant; Longè enim diversum est reservata resignare simpliciter & absolute, & resignare ea permutationis gratiâ; nam nil vetat, resignari simpliciter beneficium in manibus alicujus, qui id conferre nequit, ut patet, dum resignatio fit in manibus episcopi, & collatio sæpe ab inferiore collatore; quæ, quia confudisse hoc loco videtur *Castrop. mirum non est, quod is Parisium citer in contrarium & contra se.*

Quaestio 714. Quid sit circa beneficia resignata spectantia ad collationem solius Episcopi?

Respondeo: Capitulum Sede vac. tametsi horum beneficiorum resignationes recipere possit, cum succedat Episcopo in iis, quae spectant ad jurisdictionem Episcopalem, & rectam Episcopatus administrationem, exceptis casibus à jure expressis, inter quos non est dicta receptio. Barb. juris Eccl. l. 1. c. 32. n. 96. citans Zerol. in pr. p. 2. v. Capitulum. §. 7. Riccium in pr. aurea resol. 243. Sbro. de off. Vic. l. 2. q. 7. n. 13. & c. Castrop. loc. cit. n. 15. citans Felin. & Abb. in c. cum olim. de maj. & obed. Azor. p. 2. l. 3. c. 36. q. 3. Garc. p. 11. c. 3. n. 235. Pavin. de potest. Cap. Sede vac. p. 2. q. 2. num. 11. & 12. Paris. de resign. l. 7. q. 23. n. 20. Non tamen potest beneficia resignata conferre. Barb. loc. cit. Castrop. loc. cit. citans Azor. Paris. loc. cit. n. 19. citans Jo. And. in Clem. ult. de rerum permutatione. gl. penult. Sunt enim haec duo diversa, conferre, & recipere resignationes, potestque ad unum spectare receptio, ad alium, etiam inferiorem, collatio. Paris. nu. 30. Castrop. n. 16. Estque interdictum Capitulo conferre beneficia spectantia ad liberam Episcopi collationem, qualia esse non desierunt, dum vacant per liberam resignationem non factam in manibus Papae. Neque magis necessaria est Episcopo talis beneficii provisio, quam si vacaret morte beneficiarii. Castrop. cit. n. 15.

Quaestio 715. Quid potestatis circa collationem beneficiorum habeat Vicarius Capituli Sede vacante?

Resp. primò generaliter, in hoc illum plus non posse quam ipsum Capitulum; quia quidquid habet jurisdictionis & potestatis, quae Vicarius Capituli, id totum habet vel à Capitulo, vel à Metropolitano, dum Capitulum negligenter designare Vicarium. Et in primo casu habet jurisdictionem à Capitulo, non autem à Concilio Tridentino, cum Concilium solum mandaret designationem Vicarii, & per hunc exerceri jurisdictionem Capituli. Castrop. p. 29. n. 5. citans Garc. p. 5. c. 7. n. 32. Barb. de potest. Episc. p. 3. alleg. 54. n. 180. Suar. tom. 5. in 3. p. d. 7. §. 3. n. 13. In secundo autem casu, etsi Metropolitanus independenter à Capitulo voluntate concedat Vicario potestatem & jurisdictionem, majorem tamen ei concedere nequit, quam communem & solitam concedi à Capitulo; quia Metropolitanus non aliam concedit jurisdictionem Vicario quam Capitulum. AA. paulo ante citati; uti etiam ex eo patet, quòd dum jus Capituli suspensum est ob censuram aliquam, ed ipso etiam suspensa & impedita sit jurisdictio hujus Vicarii, non secus ac contingit in Vicario Episcopi. Castrop. loc. cit. citans Barb. Quarant. Garc. loc. cit. nu. 32. & apud eum Suar. ubi ante. contra Ugolin. tab. 1. de cens. c. 10. §. 2. n. 4.

2. Respondeo secundò: à tempore, quo designatus est à Capitulo Vicarius, collatio necessaria, puta confirmatio electorum, & institutio praesentatorum, fieri potest, & debet per dictum Vicarium; quia in loco Capituli fungitur jurisdictione Episcopali transiente in Capitulum. Barb. juris Eccl. l. 1. c. 32. num. 62. & 63. Mandat enim Trident. sess. 24. c. 16. Capitulo constituere Vicarium, qui totam jurisdictionem illius administret, seu statuit modum, quo Capitulum, transiente in se juris-

ditione episcopali uti debet, nempe per Vicarium à se designatum, & non per se ipsum. Garc. p. 5. c. 7. n. 6. & 28. Castrop. cit. n. 5. Dum aliàs de jure communi non tenebatur Capitulum, Sede vacante, deputare Vicarium, sed poterat per se exercere jurisdictionem. Barb. loc. cit. n. 28. citans Sbro. de Vicario Episcopi. l. 1. q. 16. num. 9. Quarant. v. Capitulum Sede vac. n. 1. uti & administratio jurisdictionis intra 8. illos dies, quos habet à vacatione Sedis Episcopalis ad designandum Vicarium, residet penes totum Capitulum. Barb. loc. cit. nu. 29. citans prater declarationem expressam S. Congregat. de 19. Sept. 1620. Zerolam in pr. Episc. p. 1. v. Capitulum. §. 3. Quarant. in summ. bullar. v. Capitulum Sede vac. Riccium in pr. for. Eccl. post resol. 505. in notab. de materia Vicarii Capit. & c. Sed neque posse modò post Trident. juxta declarat. S. Congreg. Capitulum Sede vacante se intromittere circa administrationem jurisdictionis reservando sibi aliquid; sed debere totam hanc administrationem liberè Vicario relinquere, ait Garc. loc. cit. n. 25. Quamvis addat, id non servari in aliquibus Capitulis, quae solent aliqua sibi reservare, & negare Vicario. Et n. 30. quòd si tamen de facto Capitulum der Vicario à se constituto limitatum mandatum, reservando sibi aliqua, non posse ea à Vicario exerceri.

3. Respondeo tertio: quoad collationes liberae, quae aliàs competunt Capitulo, etiam Sede plenà, non poterit se magis immiscere Vicarius ille, quàm Vicarius episcopi in collationes pertinentes ad eum; adeoque ad ea conferenda ad minimum egebit speciali mandato Capituli. Neque enim Vicarius Capituli ex sola designatione habet ulteriorem jurisdictionem, quàm Vicarius episcopi; adeoque non accipit ed ipso potestatem ad ea, quae in Vicario Episcopi requirunt speciale mandatum; cum etiam Concilium statuens eligendum Vicarium, non statuit, quòd is omnem Capituli jurisdictionem aut potestatem habere debeat, ut Castrop. loc. cit. citans Quarant. ubi ante, q. 2. Pavin. de potest. Cap. p. 2. q. 10. n. 17. Barb. cit. alleg. 54. n. 158. Garc. à num. 29. contra Anton. Genuen. & Gut. apud Garc. n. 28. Neque etiam dicta collatio beneficiorum libera competens Capitulo ullatenus spectat ad jurisdictionem, ut dictum supra. Plura de constitutione & potestate Vicarii Capituli alibi; vide tantisper Castrop. cit. p. 29. Garc. cit. c. 7. à n. 6. Barb. juris Eccl. l. 1. c. 32. à n. 28.

Quaestio 716. An, & qualiter, dum provisio libera beneficiorum spectat ad Capitulum privative, sive Sed: plenà, sive Sede vacante, vocandi sint Capitulares etiam absentes ad faciendam collationem praebendarum, sive beneficiorum?

Respondeo primò: sunt vocandi, si id commodè fieri potest, v. g. quia non sunt valde remoti, & commodè accedere possunt; nisi fortè consuetudo habeat aliud, nimirum quòd ad talia vocandi non sint absentes. Pirh. ad cit. de praeb. n. 71. juxta c. cum in Ecclesia. cit. eod. in 6.

2. Respondeo secundò: ubi dicta consuetudo non est, si non vocentur absentes, etsi valida sit collatio, modò duae partes Capitularium ex iis, qui praesentes esse voluerunt, & potuerunt, actu interfuerint, & major pars praesentium consenserit. Pirh. loc. cit. n. 72. citans Franc. in cit. c. n. 2. Absentes tamen illi non vocati agere possunt de contemptu,

D d 2 & ad

& ad illorum petitionem collatio sine illis facta irritanda est, quamvis etiam ii, si velint, collationem ratificare possint. Licet enim jus eligendi vel conferendi spectet ad canonicos tanquam ad collegium, & non ad illos ut singulos; cum jura Collegii seu universorum non sint singulorum, actus tamen ipse, scilicet eligere, conferre, sunt singulorum personarum, & exercentur à singulis jure suo singulari, ut sunt pars collegii. Secus est, si actus aliquis pertinet ad plures, ut ad Collegium, sive est communis, non ut singulis, sed universis; tunc enim non potest unus solus illum rescindere. Pirh. loc. cit. n. 72. citans Franc. Jo. And. Jo. Monach. & Anchar. in cit. c. cum in Ecclesia.

3. Respondeo tertio: quod si collatio beneficii non sit libera, sed necessaria, quia mandata est fieri certæ personæ à Superiore, etsi tunc Capitulares non vocati agere non possint de contemptu, possunt tamen agere contra rescriptum beneficiale impetratum, aut contra formam processûs, vel contra collatarium, ne per subreptionem vel indignus quis promoveatur ad beneficium; cum ex eadem ratione alios actus Capitulares, quod ipsis absentibus illegitimè facti sint, impugnare possint; quippe cum ipsorum tanquam membrorum Capituli intersit. Pirh. loc. cit. n. 73.

4. Respondeo denique: dum Superior mandat Capitulo aliquid, quod juris est, v. g. ut alicui Canoniatum conferat, fieri id debet à majori parte Capituli congregati, quia collegialiter perfici debet; si verò mandet, quod solum est facti, v. g. personam, cui contulit, installet seu mittat in possessionem, singuli Capitulares mandarum hoc seu gratiam jam factam, etiam aliis nolentibus, exequi possunt, etiam extra Capitulum. Pirh. cit. n. 73.

PARAGRAPHVS VI.

De collatoribus cæteris inferioribus, puta Collegiis, Monasteriis, Vniuersitatibus, Prælatibus, Regibus, aliisque Laicis; de existentibus in possessione conferendi, ubi de sequestro, conductore, excommunicato.

Questio 717. An, & qualiter competat Ecclesiis Collegiatis jus conferendi beneficia earundem?

Respondeo: de hoc actum sufficienter supra, ubi de potestate Episcopi conferendi beneficia in Collegiatis, vide Garc. p. 5. c. 4. à num. 58. Lott. l. 2. q. 21. n. 35. quid verò sit circa beneficia alia extranea eis unita seu incorporata, dicitur quæst. seq.

Questio 718. An, & qualiter Ecclesiis Regularibus & Monasteriis (idem tamen etiam est quoad alia Collegia, seu corpora Ecclesiastica) competat jus conferendi beneficia, præsertim Ecclesiarum sibi unitarum?

1. Respondeo primo: præter ea, quæ dicta sunt supra, ubi de constituendis Vicariis in parochialibus, item ubi de potestate Episcopi conferendi beneficia in Ecclesiis regularibus exemptis, vel non exemptis, potest Monasterio non solum competere jusp. ad Ecclesias faculares, seu beneficia secularia, nimirum vel ex donatione Laici patroni, vel ex proprio facto fundationis. Lott. l. 2. q. 12. n. 2. Laym. in c. sicut. de suppl. neg. Prælat. n. 7. in quo casu Monasterium nullos ex parochia reditus accipere potest, neque jus ullum sibi in presbyterum illius usurpare. Laym. ibid. juxta cit. c. sicut. & c. in Lateranensi, de præb. & c. unic. de Capellis, in 6. & c. sane 16. q. 2. Verum etiam, quamvis jus commune refragari videatur, ex jure aliquo speciali nancisci potest Monasterium jus liberè conferendi istiusmodi beneficia; cum hoc jus conferendi neque sit jurisdictionis, neque Ordinis Episcopalis. Lott. loc. cit. num. 5. juxta Clem. unic. de suppl. neg. Prælator.

2. Quinimo ex consensu ipsius Episcopi, vel Papa acquiri potest Monasterio institutio non solum illa, quæ dicitur collativa tituli, cujus subjectum est beneficium; sed & illa, quæ dicitur auctorizabilis, & est concessio auctoritatis exercendi curam animarum, cujus subjectum est cura animarum, tamen aliàs supra utraque Episcopus fundet intentionem suam de jure communi per regulam generalem. c. omnes Basilicæ. Lott. loc. cit. n. 6. 7. 8. citans Abb. in c. de Monach. de præb. nu. 7. Et dum conceditur Monasterio ecclesia secularis sine populo in usus proprios (subsistente causâ, v. g. ut subveniatur egestati Religiosorum, juxta c. Diac. ni. d. 93.) poterit Monasterium, nisi ecclesia concessa fuerit collegiata, inde extrudere omne servitium secularium. Lott. loc. cit. n. 9. citans Anchar. in cit. c. de Monach. dum verò ecclesia cum populo conceditur Monasterio in ejus usus; teneaturque tunc Monasterium habere Rectorem seu Vicarium perpetuum; quia tamen cura populi seu animarum semper radicatur in Episcopo, Monasterium habebit quidem jus conferendi ecclesiam illam, illiusque regimen; sed non regimen seu curam animarum, utpote inabdicabilem ab Episcopo. Lott. num. 10. citans Gemin. in c. 1. & 2. de Capell. Monach. ne tamen illa regimina ita quodammodo annexa per diversos ministros præstentur, indutum est, ut Rector præsentetur per Monasterium, & instituat per Episcopum, non quidem institutione collativâ (utpote quæ spectabat ad ipsum Monasterium, & per quam Lott. videtur intelligere ipsam collationem tituli seu beneficii) sed auctorizabili. Lott. n. 11. de qua institutione auctorizabili ejusque effectu vide eund. l. 1. q. 35. ex n. 12. & q. 33. ex num. 99. Idem videtur velle Laym. in c. sicut. de suppl. neg. Prælat. n. 7. dum ait, quod si ecclesia quod ad temporalia & spiritualia (quod ipse vocat pleno jure) concessa est ab Episcopo, ita nimirum, ut ratione populi non sit exempta à jurisdictione Episcopi præsentandum esse Vicarium ab Episcopo examinandum & instituendum, idque, sive de cætero monasterium ipsum sit exemptum secun-